

Wandelroute De Stroeten bij Zweeloo

Tekst: Bertus Boivin / Eric van der Bilt

Foto: Bertil Zoer

Verstopt tussen de hoge essen van Zweeloo en Benneveld bloeien de graslandjes van het unieke natuurgebiedje De Stroeten. De naam stroet gebruiken de Drenten voor lage natte stukken in de heide. Vroeger waren het geliefde plekken om de koeien te weiden of om als hooiland te gebruiken. De mooiste tijd om deze wandeling te maken is in juni en juli als de landjes volop in bloei (hopelijk) staan tegen het onvergetelijke decor van het middeleeuwse kerkje van Zweeloo. Tijdens een groot deel van de wandeling volgt u de houtwallen aan weerszijden van De Stroeten.

Informatie over de wandelroute

Lengte route 5,5 km.

Startpunt Hervormde kerk aan De Wheem in Zweeloo.

Openbaar vervoer

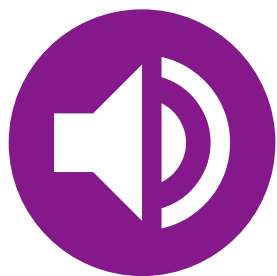
Buslijnen Assen-Zweeloo of Emmen-Hoogeveen, uitstappen halte Bustation Zweeloo.

Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

Begaanbaarheid

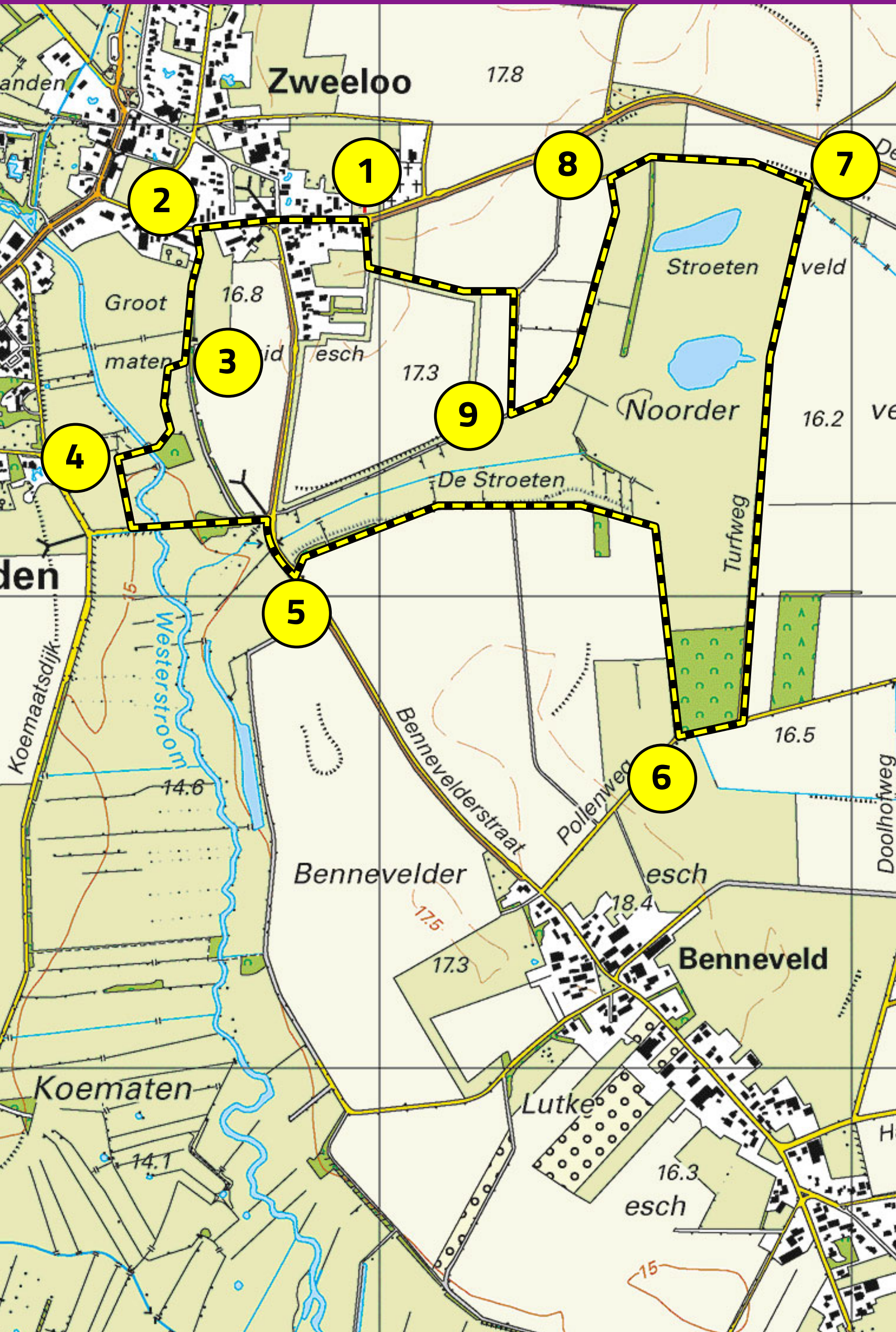
De paden zijn redelijk te belopen in alle jaargetijden.

Honden zijn toegestaan mits aangelijnd.

Audiotour (7 min)

Route De Stroeten

Routebeschrijving De Stroeten

- 1** Vanaf het kerkje van Zweeloo loopt u het dorp in. Loop links van de straat. Steek de weg naar Benneveld over.
- 2** Vóór Kookstudio Idylle neemt u linksaf het zandpad.
- 3** Neem rechtsaf het wandelpad van Natuurmonumenten dat u naar de oever van de Westerstroom brengt. Bij het water aangekomen neemt u voor de brug het schouwpad linksaf.
- 4** Bij de brug gaat u linksaf en vervolgens neemt u bij de Bennevelderstraat het fietspad rechtsaf.

Voor de wat avontuurlijker aangelegde wandelaar is er een alternatieve route mogelijk. U moet dan bij de brug rechtdoor het schouwpad blijven volgen en vervolgens loopt u bij de sloot linksaf over de rechter slootoever naar het fietspad. Het gras kan hier flink hoog staan.

- 5** Neem het eerste zandpad links dat de grens van De Stroeten en de Bennevelder esch volgt. Het pad buigt naar rechts, van de stroet vandaan.
- 6** Aan het eind van het pad neemt u linksaf het klinkerweggetje. Na ruim honderd meter in oostelijke richting gaat u linksaf de Turfweg op.
- 7** Ruim vóór de verharde weg van Zweeloo naar Noord-Sleen neemt u het zandpad linksaf.
- 8** U passeert de noordelijker uitloper van De Stroeten en gaat linksaf het pad op.
- 9** Na de bocht neemt u het klinkerweggetje rechtsaf dat u met een wijde boog over de es naar het kerkje van Zweeloo terugbrengt.

1 Zweeloo

De romaanse dorpskerk van Zweeloo werd halverwege de dertiende eeuw gebouwd op de resten van een waarschijnlijk 12de-eeuws houten kerkje. Daarmee is de kerk van Zweeloo één van de oudste Drentse kerken. Heel bijzonder is het torentje dat gedekt is met eikenhouten plankjes ('schaliën'). Deze waren destijds voor een arme parochie een goedkoop alternatief voor leien of gebakken pannen. Met name aan de rechterkant van de weg ziet u tussen de bebouwing nog steeds de enkele

Smederij Zweeloo

'huisweitjes' die in de meeste Drentse dorpen verkocht zijn als bouwkevels. Heel bijzonder is de smederij met boven de deur een fraai houten bord met daarop 'Rijksonderwijzer in Practisch Hoefbeslag'. Kijk niet vreemd op als u in het voorbijgaan nog steeds het kloppen van de hamer op het metaal hoort. De smederij is inmiddels bijna een eeuw in gebruik.

2 Oud grenspad

Het pad vormt de scheiding tussen de Zuidesch van Zweeloo en het groenland in de Grootmaten langs de Westerstroom. Een zandpad als dit langs de grens van het beekdal is honderden jaren oud. Langzamerhand zijn dergelijke zandpaden op het Drentse platteland een zeldzaamheid geworden. Links aan de kant van de es overheersen grillige eiken het laantje, rechts aan de 'natte' kant staan voornamelijk elzen.

3 Beekherstel en natuurontwikkeling

De normalisatie van de Westerstroom heeft weinig van het oorspronkelijke karakter van een kronkelende beek overgelaten. In het kader van de ruilverkaveling Mars- en Westerstroom zijn plannen ontwikkeld om een deel van het gebied voor waterberging te

De Stroeten

kunnen gebruiken. In dit deel van het beekdal ligt bij de landinrichting de nadruk op beekherstel en natuurontwikkeling. U kunt er al het een en ander van zien langs een deel van de oevers.

4 De Stroeten

Het fietspad en de weg kruisen De Stroeten. Dit gedeelte van het terrein is relatief het kortst in het bezit van Het Drentse Landschap. Begin jaren negentig waren dit nog netjes gedraineerde aardappelakkers. Het beheer van de stichting is erop gericht de grond natter te maken en de bodem te verschralen. Eigenlijk hoort de sloot middenin de stroet er niet te liggen. U moet zich een stroet in de tijd van vóór de ontginningen en ruilverkaveling voorstellen als een natte spons waaruit aan de laagste kant een waterstroompje tevoorschijn kwam dat de beek in stroomde. Om hier in De Stroeten het water langer vast te houden is een groot deel van de dwarsslotjes inmiddels afgedamd. Door het grasland consequent te laten begrazen en te maaien verschraalt de bodem op den duur.

5 Resultaten van natuurbeheer

Vanaf het zandpad heeft u een schitterend uitzicht op De Stroeten met het kerkje van

Weidebeekjuffer

Zweeloo op de achtergrond. U ervaart een opmerkelijk hoogteverschil tussen De Stroeten en de hoge Zuidesch van Zweeloo aan de overkant en die van Benneveld rechts van het pad.

Hoe verder u langs het pad komt, hoe langer de groenlanden in het bezit van Het Drentse Landschap zijn. U ziet dus de verschillende stadia van vershraling. Brandnetels worden na verloop van tijd opgevolgd door pitrussen die op hun beurt een paar jaar later ook weer zijn verdwenen.

Als u ter hoogte van het hakhoutbosje aan de rechterkant van het pad bent, loop dan even

naar het hek van De Stroeten. Hier ziet u hoe uiteindelijk het hele gebiedje eruit zal zien: groene madelanden met hier en daar wilgenstruiken en elzen en een paar hoge oude eiken langs de beekdalrand. Dit is het gebied waar in juni en juli op tal van plaatsen de lichtpaarse bloemen van de gevlekte orchis te zien zijn.

Na de bocht vormt het pad de grens van de Bennevelder esch en het Noorderveld dat halverwege de vorige eeuw werd ontgonnen. Op het laatste stuk van het pad is aan de kant van de es goed te zien hoe de moderne landbouw het landschap op zijn kop kan zetten. Hier lag van oudsher een behoorlijke laagte in de es waar vroeger eigenlijk niemand iets mee kon. Een diepe waterlossing loste dit 'probleem' op.

6 Benneveld

Hoog tijd om even een blik op het dorp Benneveld te slaan. Is het een wonder dat reizigers vroeger naar huis schreven dat Drentse dorpen zich op afstand voordeden als groene eilandjes in het uitgestrekte veld? De Turfweg kwam al op 19de-eeuwse kaarten voor. Langs dit pad brachten de boeren van Benneveld karrenvrachten turf uit de veentjes van het Noorderveld naar hun dorp. Op de Turfweg ervaart u de rechtlijnigheid van het

ontginningslandschap. Het Drentse Landschap heeft het gebied tussen de Turfweg en De Stroeten de laatste jaren in eigendom verworven en probeert hier de komende jaren weer iets van het oude Noorderveld terug te krijgen. Op deze manier zou de functie van het veld als 'inzijggebied' van De Stroeten kunnen worden hersteld. Het betekent onder andere dat de diepe sloten die het water hier nu nog van De Stroeten vandaan voeren, de komende jaren zullen worden gedempt.

8 Water in de groenlanden

Ook op deze plaats is heel mooi te zien dat de essen en het veld allemaal een flink stuk hoger liggen dan De Stroeten en dat zonder ingrijpen van de mens het water vanzelf de groenlandjes in zal stromen.

9 Prinses van Zweeloo

De Zuidesch van Zweeloo is een eeuwenoud cultuurlandschap. Sinds de vroege middeleeuwen is de es als akkerland in gebruik. Maar ook daarvoor waren hier al mensen actief. Tegenover het kerkje werd in 1952 een rijengrafveld gevonden met meer dan honderd graven uit de periode van 400 tot 800 na Chr, ofwel de tijd vlak vóór het christendom en dus vóór de bouw van het eerste houten kerkje van

Zweeloo. In een van de graven lag een vrouw begraven die een snoer van 130 kleine glazen kralen en een snoer van 100 barnstenen kralen droeg. Verder kreeg ze een groot aantal grafgiften mee, zoals een zilveren ringetje met een amulet van bevertand, een zilveren toiletgarnituur, een bronzen speld in de vorm van een vlinder, dertig grote glazen kralen, een bronzen armband en twee bronzen sleutels. Is het een wonder dat we de vrouw de '[Prinses van Zweeloo](#)' gingen noemen?

Gevlekte Orchis

De orchideeën van de burgemeester

Het verhaal wil dat Het Drentse Landschap De Stroeten te danken heeft aan burgemeester Hugo Greebe van de toenmalige gemeente Zweeloo, die tevens jarenlang bestuurslid van Stichting Het Drentse Landschap was. Het ging Greebe aan het hart dat de orchideeën in De Stroeten ten onder dreigden te gaan aan de zegeningen van de moderne landbouw. Zou het iets voor Het Drentse Landschap om de laatste orchideeën van De Stroeten te redden, opperde hij met enige volharding tijdens de rondvraag van de bestuursvergaderingen. Zijn

medebestuurdersleden besloten de burgemeester uiteindelijk zijn zin maar te geven en in 1969 kocht de stichting haar eerste vijf hectare in De Stroeten. Het plantje waar het burgemeester allemaal om te doen was, is de gevlekte orchis, een typerende soort voor het schrale grasland. Inmiddels gaat het weer goed met de gevlekte orchis in De Stroeten. De afgelopen jaren werden er al weer enkele honderden exemplaren geteld.

Ontdek Drenthe met de Knapzakroutes!

Maak kennis met ruim 60 wandelingen door het onbekende Drenthe. De Knapzakroutes zijn zorgvuldig samengesteld met oog voor natuur en cultuur. Voor informatie en bestellen kunt u terecht in onze [webwinkel](#).

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen

of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

